

Motion till riksdagen 2007/08:So333

av **Lennart Sacrédeus (kd)**

Integrerad primärvård och psykiatri

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i landet i ökande grad samordna primärvård och psykiatrisk vård efter den s.k. Gagnefmodellen.

Motivering

Närmare 30 procent av primärvårdens patienter har psykiska besvär, men på grund av brister i samverkan över vårdsektorsgränser och konkurrens om budgetmedel, är det många vårdssökande som inte får ett bra omhändertagande och en tillfredsställande vård vad gäller psykisk ohälsa.

2003 fick Anders Milton uppdraget att som nationell psykiatrisamordnare skapa förutsättningar för en kraftsamling bland alla berörda aktörer för att förbättra vården och omsorgen till människor med psykiska funktionsnedsättningar så att de kan leva ett bra liv. Den 27 november överlämnades slutbetänkandet *Ambition och ansvar. Nationell strategi för utveckling av samhällets insatser till personer med psykiska sjukdomar och funktionshinder* (SOU 2007:100) till socialminister Göran Hägglund.

Ett av de goda exempel som studerades och lyftes fram av Anders Milton var den så kallade Gagnefmodellen, som utvecklats i samarbete mellan vårdcentralen i Djurås, Gagnefs kommun, och psykiatrin. Modellen innebär att primärvården och psykiatrin idag finns under samma tak, och har inlett ett nära samarbete för att motverka uppsplittringen och istället sätta patienten i centrum. Detta har också fört det goda med sig att vårdpersonalen tjänar kompetens och tid, och därmed hinner hjälpa fler. Istället för krav på att patienterna ska anpassa sig till ett illa fungerande system, har systemet anpassat sig efter patienterna. Detta är inte minst viktigt eftersom många av de patienter som har psykiska besvär är så sköra att vården måste fånga upp dem när de

Fel! Okänt namn på

tar mod till sig eller orkar ringa ett telefonsamtal eller söka läkare. Ibland får vården och samhället bara en chans att hjälpa.

Genom att integreras med primärvården och vårdcentralen har också den psykiatriska vården avdramatiserats. Det finns en större möjlighet att inom primärvården upptäcka psykisk ohälsa och att inom psykiatrin upptäcka fysisk ohälsa. I det psykiatriska teamet vid Gagnefs Vårdcentral ingår förutom administrativ personal och enhetschef också psykologer, sjuksköterskor och en psykiater. Distriktsläkaren svarar för den kontinuerliga läkarinsatsen och har konsultativt stöd genom specialistpsykiatern. En gång i veckan har man gemensamma behandlingskonferenser, där alla bedömningar tas upp. Ansvaret för patienten är delat och även dokumentationen sker i gemensam datajournal.

Det har visat sig att många distriktsläkare idag önskar sig hjälp från kurator och/eller psykolog på vårdcentralen för att kunna möta fler behov hos patienten. Idag söker många sig till vårdcentralen för stress- och utmattningssyndrom och andra psykosociala problem, varför det är värdefullt att ha nära tillgång till psykologkompetens. I Gagnef finns just denna möjlighet och avståndet för distriktsläkaren till psykologen, för att få ett råd eller att boka in ett stödsamtal, har blivit väldigt kort. Likaså är det värdefullt med närheten till allmänläkare för patienter med psykiska sjukdomar som depressioner, ångesttillstånd och psykoser, eftersom dessa patienter ofta uppvisar också en somatisk sjukdomsbild.

Helhetsmodellen i Gagnef innebär också att öppenvårdspsykiatrin håller kontinuerlig kontakt med akutpsykiatrin, och att en obruten vårdkedja av somatisk-psykiatrisk vård skapats, vilket gör att färre patienter faller ur systemet. Även uppmärksamheten kring psykiskt sjukas barn har blivit bättre, liksom kontakten med kommunens socialtjänst angående patienter med särskilda behov. Vårdteamet inom psykiatrin följer också patienten genom hela rehabiliteringsprocessen och i kontakten med Försäkringskassan, arbetsförmedlingen och kommunen.

För att möta de stora behov som finns idag vore det av stort värde om det goda exempel som Gagnefmodellen utgör kunde få spridning i övriga landet. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2007

Lennart Sacrédeus (kd)